

HENRIK NORDBRANDT

Minden más

1.
Minden szoba kerül,
csak január ragyogása nem.
2.
Fiatalon kétségbeesni
bolondság volt.
3.
Van, hogy kimondja: „én”,
aztán meg is bánja egyszer.

A fennsíkon

*Kék légbe lengő,
habkönnyű fellegek*

*vetnek nehéz árnyat
szálanként a sárga fű magasára.*

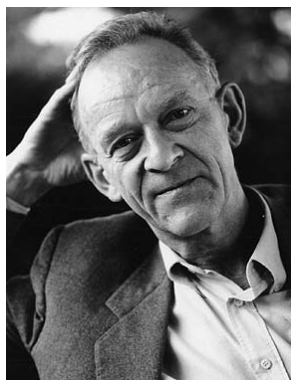
*Sírni éppolyan nehéz,
mint amilyen könnyű zokogni.*

A boldogság

*A boldogság olyan, mint egy homokóra:
mindig a feje tetejére akarjuk állítani,
hogy megmaradjon.
És akkor szomorúság pereg le.*

Itt tél van

*Itt tél van, hó fedi a hegygerincet,
hangok szárnyalnak túl gondolatokat.
Tisztás nevét kiáltom át a tájon,
de csak akkor ismerem föl, amikor visszahallom.*

HENRIK NORDBRANDT (1945, Frederiksberg, Dánia) dán költő, író, műfordító. 1964-ben érettségizett, ezután a Koppenhágai Egyetemen kínai, török és arab nyelvet tanult. Felnőtt életének nagy részét a Földközi-tenger vidékén, meleg tájakon töltötte: az esős Dánia helyett a mediterrán Törökországot és Görögországot választotta lakóhelyül. A szürke dán november *Året har 16*

måneder (Az évnek 16 hónapja van) című versében úgy írja le, mintha öt hosszú hónapig tartana.

Első, 1966-os *Digte* (Versek) című kötetének megjelenése óta az írásból él. A dán irodalom egyik legnagyobb költőjeként tartják számon, de egyéb műfajokban is jelentőset alkotott: írt krimi, gyerekkönyvet, esszét, naplót, elbeszélést, valamint egy török szakácskönyvet. Műfordítóként is dolgozik: török verseket ültet át dán nyelvre.

Verseit a kezdetektől fogva jól fogadta mind a kritika, mind a nagyközönség. Költeményeiben összefonódik az álom és a valóság, a versek összekötik a Földközi-tenger tiszta kék

vidékét és a borongós jelenvalót. A költő számára a Földközi-tenger az életet jelenti, olyan helyet, ahol letelepedett ugyan, de anélkül, hogy felhagyott volna az utazással. Egy olyan vidéket, amely a valóságban és az álmaiban is más-más fénytörésbe kerül, koszos kikötővárosaival és elvarázsolt szigeteivel együtt.

A verseket gyakran filozofikus humor, szójátékok és paradox képi nyelv jellemzik. A nyelvi könnyedség ellenére áthatja őket a komolyság és a melankólia, amely a teljes írói életművet végigkíséri. Kulcsfogalmaik a távollét, a szerelem, a szomorúság, a búcsú, az élet és a halál. Struktúrájuk kecses arabeszkhez hasonlít, ám a költő, csak ritkán választ tudatosan kötött formát vagy rímelést. *Pjaltefisk* (Tengeri sárkány) című kötetében (2005) szonettek és haikukra is találunk példát.

Nordbrandt összetéveszthetetlenül egyéni, érzelmekkel és metaforákkal teli nyelvet alkotott. Ha maga olvassa fel verseit, melankolikus tónusukat hangsúlyozza. Előadásmódja jellegzetes: beleéli magát a versbe, lassan és pontosan ejti ki a szavakat, közvetlen hangot üt meg hallgatóival.

Henrik Nordbrandt több irodalmi kitüntetésben részesült. 1980-ban a Dán Akadémia nagydíját ítéltek oda neki, 2000-ben pedig az Északi Tanács irodalmi díját vehette át *Drømmebroer* (Álomhidak, 1998) című verseskötetért. A most közölt verseket a Gyldendal Kiadó *Egne digte* (Saját versek) és *Pjaltefisk* (Tengeri sárkány) címen kiadott kötetiből válogattuk.